

Asignatura: Teories del Parentiu

Codi: 20108

Professor: Jordi Grau Rebollo

Cicle: Segon

Semestre: Primer

Nº Crèdits: 7

Tipus: OB

Horari de classe:

Gr. 1: LX 11'30-13'00 h.

Pr. 1: L 13'00-14'30 h.

Gr. 2: LX 19'30-21'00 h.

Pr. 2: X 16'30-18'00 h.

Lloc d'atenció als alumnes: Despatx B9- 139

Telèfon: 93 5811142

Descripció / objectius:

Familiarització amb les principals teories que han anat bastint el que s'ha considerat sovint la columna vertebral de l'Antropologia Social i Cultural: el Parentiu. Es parlarà esment tant als diferents corrents teòrics que han anat fent la seva aparició en els darrers cent anys, com a les reaccions crítiques que han motivat. Una part substancial del temari farà referència a les crítiques contemporànies (des dels 70 ençà).

Temari:

1. El parentiu com a construcció teòrica. L'Antropologia del Parentiu al segle XIX. Consolidació del parentiu com a element vertebrador de l'antropologia cultural
2. Teoria dels grups de filiació. Organització de la successió segons Radcliffe-Brown. Concepte d'estructura a Evans-Pritchard. Funcions polítiques dels grups de filiació. Fortes i la descendència complementària. Goody i la vinculació entre filiació i propietat.
3. Teoria de l'Aliança. Lévi-Strauss. Estructura com a model supraempíric. Incest i exogàmia. Exogàmia i reciprocitat. Les estructures elementals de l'aliança. Intercanvi directe i asimètric. Sistemes australians. Preferència o prescripció.
4. Crítiques i reformulacions a la teoria de la filiació: Lewis, Leach i Schneider. Parenteles i grups de filiació no uniliniars.
5. La crítica radical dels 70: Needham i la destrucció dels conceptes
6. Les crítiques dels anys 80: a) Revisió dels models africans, Schneider i Kuper davant la destrucció del parentiu. b) Parentiu i gènere: de Meillassoux a Geffray: productors/ores i reproductors/ores de l'ordre social.
7. Límits de l'exogàmia. Parentiu i herència. Goody i l'estudi del matrimoni a Europa. Matrimoni com a estratègia. Vinculació individual i supra-individual. Bott i la identificació reticular de les relacions familiars.
8. La revisió del gènere. Noves crítiques a les teories tradicionals del parentiu a la llum de les noves tecnologies reproductives i la clonació. Biologia, Natura i Societat.
9. Aproximació pluridisciplinària a l'estudi del parentiu i de la família a Espanya. L'aportació específica de l'Antropologia Social.
10. El parentiu català en tant àmbit específic. Parialisme i crítica als models teòrics referents al parentiu rural català.
11. Homogàmia i endogàmia a les famílies nuclears urbanes. Noves formes de matrimoni, residència i convivència.
12. Entre el parentiu en tant subsistema cultural...occidental i l'estudi transcultural de l'organització de la procreació.

Bibliografia:

(El llistat complet de bibliografia i filmografia es proporcionarà el primer dia de curs).

BESTARD, Joan. Parentesco y modernidad, Paidós Básica, Barcelona, 1998.

BOTT, E. (1990) (1975) *Familia y red social*. Taurus.

COMAS, D. (1993) "Noves formes de família". Revista del Centre d'Investigació, Formació i assessorament. Diputació de Barcelona, Núm. 11: 25-31.

DUMONT, L. (ed.) (1975) Introducción a dos teorías de la antropología social. Anagrama, Barcelona.

GONZALEZ ECHEVARRIA, A. (1994) *Teorías del parentesco. Nuevas aproximaciones*. Madrid, Eudema.

GOODY, J. (1986) *La evolución de la familia y del matrimonio en Europa*. Herder, Barcelona.

KUPER, A. (1987) "Ascenso y caída de la sociedad primitiva", a (1989), *Ortodoxia y Tabú, Apuntes críticos sobre la teoría antropológica*, Bellaterra: Publicaciones de Antropología Cultural, pp: 21-38.

LÉVI-STRAUSS, C. (1981). Las estructuras elementales del parentesco. Paidós, Barcelona.

MURDOCK, G.P. (1957) "Muestra etnográfica mundial", a J.R. Llobera, ed. (1975), *La antropología como ciencia*, Barcelona, Anagrama, pp: 203-230.

NEEDHAM, R. (1971) "Remarks on the analysis of Kinship and Marriage", a ed. *Rethinking kinship and marriage*, London, Tavistock [Traducció francesa: (1977) "Remarques sur l'exercice de la parenté", a *La parenté en question*, Paris: Editions du Seuil, pp: 103-131]

ROIGÉ, X. (1993) *Perspectivas en el estudio del parentesco y la familia*, Tenerife, VI Congreso español de Antropología.

SAN ROMAN, T.: GONZALEZ ECHEVARRIA, A. (1994) *Las relaciones de parentesco*. U.A.B. Materiales.

SCHNEIDER, D.M. (1986) (1984) "Conclusión" a *A Critique of the Study of Kinship.*, The University of Michigan Press, pp: 187-201.

STOLCKE, V. (1997) "New Reproductive Technologies: The old quest for fatherhood", Reproductive and genetic engineering. Vol.1, nº 1, pp: 5-19.

STRATHERN, M. (1993) "Regulation, procreation and possibility", cap. 5 de Edwards, J. Et. Al. *Technologies of procreation. Kinship in the age of assisted conception*, Manchester, Manchester University Press.

Sistema d'avaluació:

Les sessions teòriques s'avaluaran mitjançant examen final que suposarà el 60% de la nota final.